

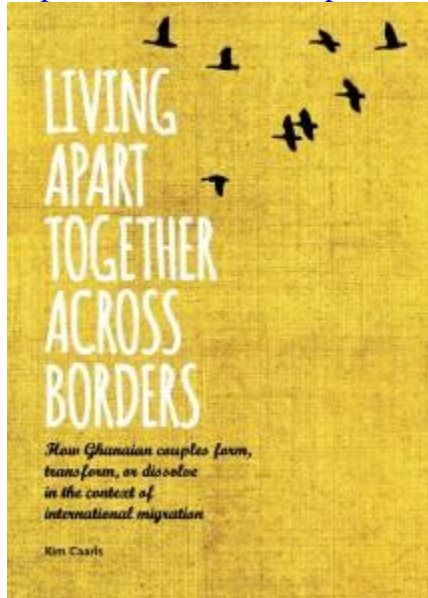
Gezinshereniging onder de loep: kritische bijdragen aan het debat rondom familie & migratie

“Marah’s vader Mohamed en haar broer Mustafa vluchtten in de zomer van 2013 uit Syrië naar Nederland. Het duurde niet heel lang voordat ze een asielvergunning kregen. Zo snel als kon dienden de achtergebleven gezinsleden een aanvraag voor gezinshereniging in. Moeder Abeir en dochtertjes Rand (11) en Shahed (9) mochten overkomen. Het gezin vestigde zich in het Zuid-Limburgse Meerssen. Maar zonder Marah. Reden: ze was meerderjarig en er was geen sprake van een ‘meer dan emotionele band’ met de rest van het gezin. Daarmee voldeed ze niet aan de regels.” [Trouw, 4 juni 2015](#).

Het gezin Ijbara is tekenend voor de vele moeilijkheden rondom het thema gezinshereniging. Hoewel Marah voordat het gezin uit Syrië vluchtte nog thuis woonde en ze als jonge vrouw alleen in Syrië dagelijks gevaar loopt, besloot de IND dat het recht op gezinshereniging hier niet opging. Volgens Defence for Children zijn er duizenden vergelijkbare gevallen waaruit blijkt dat Nederland te streng is en bestaande verdragen voor gezinshereniging schendt. Echter: *“die aantallen zijn niet hard te maken. Volgens Goeman (Defence for Children) komt dit doordat Nederland niet registreert hoeveel ouders ieder jaar een verblijfsvergunning aanvragen op grond van hun gezinsleven.”* ([Volkskrant, 12 juni 2015](#)).

De meeste Europese landen zijn de afgelopen jaren een steeds strenger migratiebeleid gaan voeren. Nederland behoort tot de meest restrictieve landen: zo worden in Nederland bijvoorbeeld steeds strengere voorwaarden aan gezinshereniging gesteld, zoals onder andere een integratie- en taaltest in het land van herkomst, hoge inkomenseisen (120 procent boven het sociaal minimum) en hoge kosten voor verblijfsvergunningen.

De achtergrond van deze toenemende strengheid, in Nederland maar zeker ook in de rest <http://www.versvak.nl/wp-content/uploads/2015/10/Omslag-Kim-Caarls.jpg>

van Europa, berust op een aantal ongefundeerde veronderstellingen. *In de eerste* plaats wordt gezinsmigratie in het huidige maatschappelijke debat over familie en migratie vaak als een probleem gezien. Gezinsmigratie, waaronder ook huwelijksmigratie valt, wordt vaak geassocieerd met het beeld van gearrangeerde, gedwongen of zelfs frauduleuze huwelijken. Bovendien wordt vaak gedacht dat *alle* migranten willen herenigen met hun families en dat ze dat willen doen in het land van aankomst. Zoals de bijdragen in deze editie laten zien, ligt dat in werkelijkheid genuanceerder. *In de tweede* plaats is er veel onduidelijkheid omtrent exacte cijfers. Zoals Defence for Children al aangaf in bovenstaand voorbeeld, registreert Nederland niet hoeveel ouders een aanvraag voor verblijfsrecht voor hun kind indienen. Ook administratieve data bieden geen inzicht in de mate waarin families gescheiden leven of herenigen. [\[1\]](#)

In deze editie over gezinshereniging presenteren we nieuwe onderzoeken die dit thema vanuit verschillende invalshoeken belichten. In deze onderzoeken worden zowel de huidige regelgeving als bepaalde misvattingen rondom gezinsmigratie onderzocht en waar nodig weerlegd of genuanceerd. Zo laten Arjen Leerkes & Isik Kulu-Glasgow zien hoe de verschillende partijen in het kader van gezinshereniging – de migranten, de Nederlandse staat en Europa – verwickeld raken in een ingewikkeld hond-kat-en-muis-spel. Mark Klaassen bespreekt het recht op gezinshereniging vanuit een mensenrechtenperspectief en de gevolgen van een (te) restrictief beleid op dat recht. In het stuk van Joan van Geel gaat het over de ervaringen rondom gezinshereniging. Joan laat zien hoe belangrijk het is om een stem te geven aan kinderen en zo zicht te krijgen op wat nu eigenlijk ‘het beste’ voor het kind is. Tot slot bespreek ik een aantal recente onderzoeken, op basis van survey-data van het [MAFE project](#), waar gekeken werd naar het daadwerkelijke gedrag van migranten rondom gezinshereniging. Hierbij worden een aantal belangrijke veronderstellingen rondom gezinsmigratie weerlegd.

Door gastredacteur Dr. Kim Caarls

[i] Caarls, K. (2015). *Living Apart Together Across Borders. How Ghanaian couples form, transform, or dissolve in the context of international migration*. Dissertatie, Universiteit van Maastricht.